

QUÊ TÌNH

HÀ NGUYỄN DŨNG

Quê Tình thơ Hà Nguyễn Dũng
thân hữu thực hiện
tác giả trình bày
thủ bút bìa sau của họa sĩ Vũ Hối
chân dung tác giả của
họa sĩ Phạm Cung
nhà xuất bản
Văn Nghệ tại Sài Gòn
ấn hành năm 1992

Qua Đò Hà Mật

Hăm lăm năm trước bên sông này
Khách xuống đò lên đường gió bụi
Mang mái rạ, giòng sông, dáng núi
Và ý tang bồng di viễn phương

Bao nhiêu sóng gió, bao đoạn trường
Xoi lở chân đời cây bật rễ
Ta nghiêng người né thời, né thế
Tóc đã bạc đen, đã bạc lòng?

Đời như sông khúc rộng, khúc nông
Lòng người lớn ròng như nước
Ta - Lưu Nguyễn trở về thấp đuối
Cô thân giữa bốn nẻo trần!

Ngày ta đi lửa cháy trong thân
Ngày trở lại bụi tro than đóng
Có phải bờ lau tân khách vọng
Nước sông Hà như Dịch Thủy trôi

Đò dọc dò ngang hút bóng rồi
Có tiếng đế trong lòng ra rả
Con chim về rúc trong vòm lá
Ta rúc đâu đây ? Đêm mịt mù!

Ngọn đèn dầu tỏa bóng phù du

Chén rượu lạt không hâm lòng nổi
Ngoài sông gió hát trời, mưa xối
Rừng quê nghiêng ngả rả riêng lòng

Ta lại đi trên nỗi thương mong
Không biết được phương nào ta tới
Quanh đời ta trăm con sóng dội
Hai nhánh ta y không chống nỗi lòng ?

Đi, Cũng Như Sông

Từ nguồn xa nghe biển gọi thất thanh
Con sông vội trườn đi tìm biển lớn
Chiều chiều tôi ra chân quê đứng vọng
Con sông lừng đùng như muốn chảy vào tôi

Từ làng quê tôi mơ ước những phương trời
Đất ngọt phù sa, trời thơm nắng mật
Nơi bóng những đàn chim bay mát đất
Và tôi qua đò, đi - cũng như sông

Ngày tôi đi mơ ước no lòng
Mơ cơm muối ấm thơm trong túi vải
Em gánh nước về sững người, khựng lại
Đôi thùng chao nước sánh. Lòng rung rung

Em vịn cây đòn gánh ngó mộng lung
Chân tôi bước đầm đầm qua ngõ vắng
Sắp tới cửa lòng sông nhiễm mặn
Ra khỏi làng lòng tôi chơi vơi

Mơ ước no lòng ngày ấy đã vơi
Đời tôi đói, lòng tôi khao khát quá
Đất tha phương ở một đời vẫn la
Đất quê tình xa mấy bước lòng đau

Khi tôi nhỏ tôi ra khỏi chốn chôn nhau
Nhỏ vụng trộm làm đứt chùm rẽ cái
Nên tôi bây giờ lòng sâu héo mãi
Dẫu quê người đất ngọt trời thơm!

Nào Hay

Qua đò ta đã hẹn cùng sông
Nào hay bao năm chưa quay lòng
Nào hay lớp sóng phiêu bồng đã

Cuốn hút ta vào trong mênh mông

Bao năm ta không về cùng sông
Bao năm em chong mắt khô lòng
Em như một chiếc sào tre cắm
Ta tựa con thuyền xuôi sóng giông

Rồi nay em tay bung tay bồng
Thì thôi, lời xưa coi như không
Lòng ta, lòng em: rỗng như nước ?
Nào hay em nhu ta long đong!

Bao năm tình ta còn đầy lòng

Lòng ta bao năm sầu khôn đong
Một ngày sẽ khảm chìm trong đá
Ta sẽ quay lòng gối bến sông!

Lữ Bước

Bao năm xa Hà Mật, Điện Bàn
Lặn đạn bên trời vai áo bạc
Giày rách cũng làm đau xót cát
Đau lòng mỗi gối khách du phương

Hốt nhiên người gọi lớn: cố hương
Có tiếng chim từ rừng vọng lại
Mục tử lừa bò về trang trại
Đời mãi lừa ta xa thôn trang

Hoàng hôn rơi chìm bên kia ngàn
Khách vội vã đi tìm lữ điếm
Ngọn đèn dầu mờ như kỷ niệm
Cô khách nằm trần trở từng khuya

Bỗng vọng từ bờ rạch bên kia
Tiếng trẻ khóc, tiếng lầy Kiều đưa đẩy
Mười lăm năm có nhiều cho mấy
Sóng đoạn trường xô suốt đời ta

Bao năm không trở lại quê nhà
Bom đập đạn cày bao mộng lữ
Mồ mả trôi sông, người lạc chợ
Họ hàng bao kẻ sống lưu vong

Khách đi mang mái rạ trong lòng

Chiếc võng ầu thơ treo gốc ổi
Trái tim khách như vùng Gò Nổi
Nơi khách ra đời, khách lớn lên

Tuổi hăm hai ta bỏ sách đèn
Cầm súng cầm lưỡi lê nhọn sắc
Cuộc chiến quốc kéo dài dằng dặc
Thú thật, lòng ta có vui đâu!

Muôn về làng ngửa nón hái rau
Ra đồng cỏ tát trắng bắt cá
Nghiêng nệm rượu cùng nhau nhấp nhá
Lăn khênh nằm mộng dưới hiên trăng

Cùng con trâu vui cuộc điền trang
Câu danh lợi không hề màng đến
Sang sáng đọc thơ như đọc lệnh
Ào rách bay ngõ áo đại triều

Đời với ta đi chẳng thuận chiều
Ta lần bước về miền tử biệt
Rồi sẽ được riêng mình cái huyết
Sống chẳng riêng nhà, dầu chái tranh

Ba mươi năm ta ở thị thành
Vẫn lếch thếch dép mòn, áo vá
Làm khát sỹ tay bung bình đá
Hứng chút ân tình kẻ đánh rơi

Cuộc đời bày canh bạc vui chơi
Nghiêng bình trút ta tìm may rủi
Chiếc bình rỗng đổ ra nhúm bụi
Ô hô! Bình hẹp tựa lòng người

Thẹn với lòng ta cất tiếng cười
Đập vỡ nát chiếc bình đá cổ
Nghe ở lòng rạn đi mấy chỗ
Nước mắt rịn thắm hoen gối rom

Trời mưa! Trời mưa! Mưa từng cơn
Đường lầy lội bám chân khách bước
Trăm ngọn gió xé đời tưa tướt
Những ngọn roi mưa quật rát người

Cố hương ơi! Ta lỡ bước rồi
Con nước có bao giờ chảy ngược

Ngày nhắm mắt là ngày trở bước
Về hay đi vào cõi quê chung!

Mười Năm Trở Lại

Qua đò một chuyến đi mười năm
Nay mới đáo về quê cũ thăm
Gió tạnh, lòng rung làm động bóng
Ai mười năm trước nhớ ta chăng?

Mười năm trở lại đâu tìm ra
Bạn xưa như những đám mây xa
Em xưa chẳng khác vàng trắng mây
Lặn-mọc-khuyết-tròn khuấy cõi ta

Mười năm trở lại ra sông ngồi
Trông đò ngang lại ngóng đò xuôi
Đò về mây chuyển khoang đầy gió
Đành bùm nước sông mà thấm môi

Mười năm trở lại nom thấy bóng
Trong lòng giếng cổ một mình ta
Nhật viên ngói bể ta toan ném
Cành khế rùng mình chiếc lá sa

Mười năm trở lại buồn như khói
Ngun ngún trong lòng mắt xôn cay
Thương đất quê nhà pha cát sỏi
Hột cơm phải công lát khoai dày

Mùa Xuân Con Ến

Bánh xe đạp niềng như ngựa què
Lọc cọc đường xa về thăm quê
Tạt qua nhà em, buồn - cửa đóng
Em xa chẳng biết Tết ta về

Hàng cây lẩn gãy hàng rào ngõ
Gió đốc cành rung thả lá mừng
Mẹ già mắt cạn tay che gió
Quãng gậy mà ôm nỗi nhớ nhung

Ta buông tay nãi rơi đầy bụi
Bản thảo bài thơ rớt gió cầm
Mấy chục năm ròng thơ nặng túi
Con đế nằm trong bóng cỏ râm

Thôi! Mẹ buồn chi, con trở lại
Cắt cành mai sớm viếng mồ cha
Câu thơ cho Mẹ con tìm mãi
Lòng động nên thơ con đục nhòa

Thôi! Mẹ buồn chi, xuân đến rồi
Tuổi Mẹ cao như núi chọc trời
Mẹ ơi! Tình Mẹ mùa xuân lớn
Con trở về như én báo lời!

Nửa Đất Quê Tình

Em mang trong mình nửa dáng sông Thu
Và nửa dáng sông Hồng màu mỡ
Nên giọng nói em như giòng nước lợ
Nửa Bắc ngọt ngào, nửa Quảng đục khô

Quê nội em rừng núi lán bão xô
Và lụt đầy hạt-người trôi khỏi xứ
Trong mỗi hạt-người mang mầm tâm sự
Dẫu cuối trời không mất giọng quê hương

Cái nớ-ni-răng-rứa, rứa mà thương
Rứa mà nhớ, nhớ chi mà nhớ rứa
Em được hoài thai từ trong hai nửa
Nửa sông Thu và một nửa sông Hồng

Em sinh ra mang tên của giòng sông
Giòng Hương Thủy chảy qua đời bịn rịn
Môi em đỏ như thể lòng em chín
Má anh đào uơm chím mộng đôi mươi

Đôi mắt trong sâu như chiếc giếng khơi
Khoan thấu lòng tôi đựng niềm thương mến
Và em hiểu vì sao tôi quyến luyến
Bởi trong em mang nửa đất quê tình!

Tình Lên Xanh Kín Lòng

Anh về thăm quê cũ
Nắng rim vàng mái tranh
Luống cải ngồng quyến rũ
Lòng bướm xa không đành

Đường mịn màng đất bột

Mát êm lòng chân anh
Trong lùm tre chim hót
Tiếng quê hương ngọt lành

Ở, đôi chim tha cỏ
Xây giường loan trên cành
Đêm đêm nằm đầu mỏ
Mớm lời tình ngọt thanh

Giòng sông len lối chây
Giữa đôi bờ cỏ xanh
Giòng đời con nước xóay
Không cuốn tình em anh

Anh về thăm quê cũ
Như thuyền về với sông
Cây rơm vàng ập u ù
Hương cỏ nôi hoa đồng

Bao năm em vẫn đợi
Anh về thôi nhớ mong
Màu lên xanh kín nội
Tình lên xanh kín lòng !

Khi Ngồi Ở Sông Hàn

Ngắm dòng sông nước đang lên
Con tàu xưa biết lệnh đênh phương nào
Ta về xứ mộng gây hao
Những phiến muôn vẩy tay chào hỏi han
Xuân đi màu lá phai tàn
Mùa ve trời giọng nghe man mác sâu
Mỏi lòng chưa, hỏi con tàu
Trùng lai có được mai sau một lần
Bóng nghiêng ngày một vơi dần
Sương chiều thấm lạnh lẽo phần đời ta
Nằm trên phần đất quê nhà
Mà sao vẫn thấy như xa nghìn trùng
Người trong cõi đó mịt mù
Được bao nhiêu kẻ chung cùng tâm tư
Hồn đau từ buổi giã từ!

Trong Quê

Bị những niềm thương, nỗi nhớ vật
Ta không chịu nổi phải quay về

Đường xa tắm tấp - xa mù mắt
Kẻ ngóng buồn hơn kẻ nhớ quê

Xe chạy mát ga còn thấy chậm
Mấy khúc đường quanh muồn trọ lòng
Gió mù, khói thuốc đường không đậm
Ta hít cảnh hồng hương ruộng đồng

Cột số vù qua không kịp ngó
Giang hồ đâu nghĩ tới thời gian
Chỉ nghĩ, quê hương là chiếc tổ
Chỉ nghĩ, ta con chim lạc đàn

Em chẳng mong ngày ta trở gót
Ta đi, đi mãi cũng không đành
Chắc gì mai đã đem xương cốt
Về t áng cạnh đồng bón lúa xanh

Ta đã như ngày đương xế bóng
Sợ mai mất nuôi chôn chôn nhau
Làng ta ở cạnh sông đầy sóng
Trái mấy can ua cũng bể dâu

Ta phải mang thân về bãi tổ
Dù không võng lọng thà hơn không
Đêm nằm trong quê - trong chiếc tổ
Thấy đời voi bớt nổi long đong.

Hoa Ồi

Mảnh vườn xưa như một nỗi lòng
Có giếng nước, cội mai và lùm cỏ
Có những nắng, những mưa và những gió
Ấm lạnh buồn vui theo những tháng ngày

Xưa em thường lên mẹ chạy sang đây
Vin cành hái một vài hoa ổi trắng
Làm rơi xuống áo em vài vạt nắng
Con ong bay tha chút mật ngọt lành

Giếng nước tròn như vàng trắng thanh
Trong vắng vắt ngọt ngào và mát rượi
Hai cái bóng kê nhau in ở dưới
Ngó nhau cười trong mắt bóng nhau in

Theo ngày mưa ngày nắng em lớn lên

Em theo ghe xuôi về trường tỉnh học
Anh gửi lòng qua từng con đò dọc
Về trường em những nhớ, mộng mơ thăm...

Mỗi năm em về quê một vài lần
Mùa mai nở, mùa ve kêu ra rả
Trái ổi chín nằm nép bên cuống lá
Ôu trên cao, em sợ - bão, đừng trèo

Anh cầm sào nhón gót, nhường cổ quèo
Trái ổi rớt, dập bằm - trầy trụa
Bốn bàn tay thọc vô thùng nước rửa
Cánh môi em thơm ngọt ổi quê nhà...

Vườn quê xưa là mảnh vườn đã xa
Mẹ cứ trách hai ta đi biên biệt
Anh trở lại vườn quê ngày giáp Tết
Trái ổi tròn mà mộng ước không tròn

Mẹ bảo em giờ lận đận chồng con
Anh lỡ dở mộng đời không kết trái
Hoa ổi trắng như tấm lòng thơ dại
Chút hương xưa giờ đã nhiễm hương đời...

Vàng Trăng Cái Giếng Và Con

Tặng Minh Tuấn, Vĩnh Lộc

Ba ơi, cái giếng trước nhà
Tròn tròn như chiếc trăng xa trên trời
Trăng đang tắm dưới giếng khơi
Ba đừng múc nước trăng rời rã tan
Để con ngắm ánh trăng vàng
Ôu trong đáy giếng, ở đàng trời xa
Đâu rồi! Trăng lẫn đâu, ba?
Trên trời thì có giếng ta không còn
Chỉ còn cái giếng tròn tròn
Và cây cau đứng cùng lặng thâm.

Ở Phía Ngoài Nhau

Tối bữa đó trong vườn trăng Văn Thánh
Gió cuối năm hun hút thổi se lòng
Ta thoáng thấy nét môi em lạnh lạnh
Nên nghiêng người cố chắn ngọn đông phong

Gần gũi vậy ? Mà xa xôi quá vậy!

Bời ta còn đang ở phía ngoài nhau
Phút vội vã quay tìm nhau, ta thấy
Giữa đôi lòng một khoảng cách sâu

Ta ở phía ngoài em mù mịt gió
Đời hiu hiu như một đóm than tàn
Dù cố thổi không bùng thành ngọn nhỏ
Em hơ lòng những buổi nắng chiều tan

Thôi đành vậy ta biết làm sao được
Bởi trong ta cũng khuyết lạnh vô cùng
Em cứ ở phía ngoài niềm ta ước
Không thể nào đôi bóng ngã về chung

Ta đưa mãi mỗi đôi bàn tay nhỏ
Mà em ơi, Hồng Phúc có bao giờ
Ta đành ở phía ngoài em, em có
Thấy ta nhìn về phía em, mơ...

Huế Và Kim Anh

Hẹn với Huế từ những mùa xuân trước
Lúc lòng ta chưa hẳn những đón đau
Và thừa em còn cấp sách qua cầu
Chiếc nón bài thơ úp che tà áo thẹn

Hẹn với Huế ta không về đúng hẹn
Khi ta về em bới tóc ru con
Đôi bờ vai cam chịu mãi mỗi mòn
Oằn trĩu xuống như mái đèn hoang phé

Em quay mặt cố che niềm đau bề
Và giấu đi những phé tích trong lòng
Khi ta về tình đã bỏ lưu vong
Sầu ở lại thấm loang màu tím Huế

Ta, kẻ tình ngu bị em truất phé
Đành bôn ba, lưu lạc những sông hồ
Em vẫn là hoàng thành, đáng dập cố đô
Của cái thuở tình-ta-còn-hung-thịnh

Ta về Huế không bàn tay đón vịn
Ta lao chao trên mấy nhịp Trường Tiền
Một ngày nào không gượng nổi lòng nghiêng
Ngã chúi xuống chết chìm, sông Hương sẽ chảy

...

Hạt Hẫng

Hun hút đường xa mờ mái rạ
Mưa ngâu không thấm áo giang hồ
Vẫn nghe một chút niềm băng giá
Rớt xuống lòng như chiếc lá khô

Bến dựng sào trông thuyền viễn xứ
Bao năm nghe nước chảy xói bờ
Bao năm ta chẳng về quê cũ
Phiêu lãng như lòng gã làm thơ

Làm thơ đâu phải làm quan chức
Mà hẹn ngày nhận giấy nghỉ hưu
Mà để vàng trắng quê thôn thức
Thầm bên liếp cửa, vách phen thưa

Thủa đó, ta đi - em chống sào
Sông to, sóng lớn - con đò chao
Người-đông-lòng-nặng-con-đò-khảm
Sóng gió tràn vào nổi ước ao

Ta đi, xưa có mắt em dõi
Thầm lặng mơ màng như mảnh trăng
Chưa về chưa phải lòng không mối
Mà về có chác còn đò chãng!

Ta đi, ta đã qua trăm bến
Bước gấp mà sao cứ lơ đờ
Chẳng biết ngày nào ta về đến
Mẹ bẽ bàng cau chẽ để khô

Em chẽ đường ngòi cầm lộn tóc
Tóc khô như thể đã khô lòng
Ta đi như một con đò dọc
Thuận gió lòng căng chẽ sóng giông

Ta có trong t a một bến vắng
Còn nghe sóng mắt của em chao
Ta ngòi vò võ bên trời lặng
Nghe tiếng chân ai lội cắm sào

Ta biết bây giờ ngoài xứ sở
Nắng thu vàng ngấm cọng tranh rơi
Em ngòi nghe tiếng bờ sông lở
Ngả chiếc sào tre hạt hẫng đời

Ôm Tình Quê Đỗ Giác Say Say

Anh đến quê em đầu tháng hạ
Trời đương nắng ấm bỗng mưa òa
Ruộng vườn xanh mướt cò bay lả
Sông chờ phù sa vỗ sóng ca

Nhà em day mặt ngó ra sông
Hứng gió, đón đưa nước lớn rờn
Đò chờ niêm quê neo chặt bến
Neo lòng em đợi khách tang bồng

Anh đến chung quanh trời đất lạ
Lơ ngơ như mây như nhánh lục bình
Em giương đôi mắt trong vòm lá
Phóng những đường tên tấm nọc tình

Vườn trái đương mùa em đương xuân
Hương em hương trái bủa thơm vườn
Anh ra nhật tiếng chim gù ấm
Sơ ý lòng anh bị trúng thương

Anh đến hoa xuân vừa rã cánh
Cũng may còn được đóa môi hồng
Lừa tình đầu vụ mùa con gái
Anh nhật về chất ngập vạ lòng

Dù mai anh có theo trời rộng
Cũng ví như là em sẩy tay
Cũng ví như là em bỏ bóng
Ôm tình quê đỗ giác say say!

Khi Xa Ngọc Hà

Buổi ta đi em đứng ở bên lề
Đôi mắt chiếu sáng dài theo quốc lộ
Ta quay lại thấy em như cột số
Dựng chênh vênh bên dốc khúc quanh đường

Ta đã đi và đã đến ngàn phương
Không nhớ được em là cây số mấy
Chỉ mang máng trên đường xuôi ngược ấy
Cây-số-em thoáng hiện vụt qua lòng

Xa Ngọc Hà ta có nhớ buồn không

Ta chẳng biết bởi lòng ta lấm nổi
Một thóang em mỏng manh như làn khói
Dừng âm thầm trong buổi chiều khô

Em thấy ta như thấy chiếc xe đò
Hành khách xuống lên đứng ngòì lổ nhỏ
Em e n gại trong ta không còn chỗ
Nên dẫn đò không dám quá giang lòng.

Một Chút Ta

Em chớ cười, ta tuổi bính thân
Là con khi nên ta hảo ngọt
Ăn trộm đào, may - không bị nhốt
Bị nắm quăng, rớt xuống cuộc người

Em cũng như một loại trái tươi
Ngọt mật, ngon hơn đào thượng giới
Ta với mãi cũng không đụng tới
Trái ngon em lũng lảng cảnh mơ

Ta căng lòng dưới gốc đời, chờ
Chỉ hứng được mấy nhánh là úa
Không đủ nhóm thành ngọn lửa
Thèo buồn nướng, rượu lung hồ

Nỗi buồn như chiếc vòng kim cô
Ta loay hoay gỡ mãi
Sực nhớ, ngẩng nhìn thấy trái
Con chim nào đã tha,
Cúi nhìn, thấy sứt một chút ta!

Dòng Tóc Lũ

*Tóc ngang lưng xem chừng em bới
Để chi dài bới rối dạ anh!*

Như con sông mùa nước nổi
Dòng tóc em tràn ngập cả đôi bờ
Hương bồ kết, hương hoa vườn cỏ nội
Ngắm thơm hôn tơ tóc mượt như thơ

Trôi lặng ngòì bên mé vực đời mơ
Dòng tóc chảy sóng duềnh lên bao nổi
Tóc ngang lưng xem chừng em bới

Đề chi dài bồi rồi dạ anh!

Như cụm lục bình theo sóng nước lên đênh
Đời vô định lòng sầu hoa tím rữ
Chút hồn tôi như chiếc thuyền ngư phủ
Trôi lên đênh trên dòng tóc lũ chơi vơi

Dòng tóc em trôi chảy ở ven đời
Sóng tóc đánh hương văng vào nỗi nhớ
Dòng tóc lũ qua mé đời sụt lở
Tôi trôi lên chơi vơi giữa vô cùng.

Như Sông Ngày Lụt

Hai đứa liêu xiêu bên ngưỡng cửa
Ơi thôi ! Mai về ta uống nữa
Sáng mai bạn như sông lên đường
Mỗi một góc trời riêng mỗi đứa

Bạn đi mùa hạ mà mưa trút
Bạn đi như con sông mùa lụt
Tràn qua bờ tre chảy thỏa lòng
Ta ở, ta về như nước rút

Thời hạn bạn hẹn về đã cạn
Một ta, một ly, một góc quán
Rượu rót tràn ly cháy khét môi
Ài ngại cô hàng không chịu bán

Trường đời, trường giang cùng chảy xiết
Nặng gót giang hồ bạn đi miết
Một năm, ba năm rồi bao năm
Chẳng biết chừng nào trăng hết khuyết!

Đà Lạt

Đường lên Đà Lạt như con sóng
Lòng khách, lòng xe chật nỗi đời
Núi với rừng cây không cản nỗi
Lòng người thăm thăm tựa lòng trời

Lên đồi Bảo Lộc lòng cheo leo
Gió tạt về thăm đám lá reo
Tôi cũng tạt về thăm phố núi
Còn ai ra đứng vọng chân đèo?

Xe lên, xe xuống dốc sương mù
Tôi vội vàng gài áo lãng du
Mặt dạn mày dày trăm dặm lữ
Sao lòng run run trong hơi thu

Ngày cũng chuỗi theo con dốc xuống
Xe men theo hồ Xuân Hương bay
Đà Lạt mờ mờ như mộng tưởng
Tôi về Đà Lạt không ai hay!

Lòng bỗng nhiên chùng như lũng thấp
Sầu lên mây nổi tựa đồi Cù
Âm thầm tôi đứng như bia cổ
Gió bồi hòaai tên ai không lu

Đà Lạt buồn như nỗi tình xa
Buồn lây sang những sắc hoa, và
Những vòng tay khép đan che ngực
Sợ lỗi nhịp tình, sợ vắng xa.

Đà Lạt mặt trời như bóng trăng
Mắt em sầu đẹp đến mơ màng
Ngày tôi trở gót chân du lãng
Em ngó, lòng như muốn quá giang

Ngày Trở Lại Lộc Ninh

Bụi đỏ đùn lên đỏ tóc râu
Dấu xưa tàn tạ đau tâm sự
Ta, người giang khách cũ
Trở lại Lộc Ninh là cố nhân!

Giang khách tìm một quán rượu
Nhấp nhá vài chung cho ấm dạ
Nữ quán nhìn ta ngỡ ngỡ quá
Đâu ngờ hai tóc đã lên sương

Rượu xong khách quày quã lên đường
Hờ hững vậy! Về đây chi vậy?
Cũng cần chút lòng hờ hững ấy
Hơn mười năm trước khách ra đi

Hơn mười năm thế cuộc thịnh suy
Đời giang khách bầy chìm ba nổi
Đường thiên lý vó câu dong ruổi
Nhàn nhạt trong lòng bóng cố nhân!

Hơn mười năm! Đã hơn mười năm
Bên mé rừng cao su Lộc Thạnh
Trái chín rụng thành cây tỏa nhánh
Hay mưa xoi đã giặt theo dòng

Hơn mười năm giấu kín nỗi lòng
Đành làm kẻ qua cầu rút ván
Đâu biết được tận trong tâm khảm
Nhưng nhức đau hoài một vết thương!

Ngày khách đi bụi đỏ tiễn đường
Con chim vụt bay từ mô đất
Chưa khỏi làng bóng giăng khách khuất
Nhập nhòa trong lớp khói sương bay

Khách đi hoài nam bắc đông tây
Thời chiến quốc mấy ai dám hẹn
Lửa chiến tắt khách về nguyên vẹn
Nhưng ở lòng trăm vết giáo gươm

Nay khách lại như kẻ lạc đường
Không có hẹn không ai đón khách
Khách lại như tù trong cũi tích
Ngơ ngác như chim lạc thị thành

Thị trấn nhỏ như một trái tim
Đêm buồn bã như lời cầu nguyện
Vô tình không biết có khách đến
Chỉ có hàng cây lóng ngóng chờ

Hốt nhiên trong khoảnh khắc tình cờ
Ta, kẻ giang hồ muôn hướng
Ngày trở lại nghe lòng chùng xuống
Như những dây đàn đã lạc âm

Những thôn xa như cuộc đời thâm
Nhòa nhạt dưới tàn cây bóng lá
Trùng điệp rừng su như biển cả
Sóng đất nhồi cây động lá rung

Ta thường mang một trái tim sưng
Một bộ mặt lạnh lùng như sáp
Ngày trở lại nghe lòng se thắt
Và trái tim rung suốt chặng đường

Nằm một đêm chưa ấm vạt giường
Khách trở gót trời chưa sáng hẳn
Nếu quả nghiệp giang hồ còn nặng
Thì thôi, xin khách cứ ra roi!

Khách lại đi! Khách lại xa rồi
Cũng vẫn như hơn mười năm trước
Con chim lại vụt từ mô đất
Soãi cánh theo mây đuổi bóng trời

Khách không nói cho có một lời
Chẳng biết rêu trời nào khách ở
Lộc Ninh có còn là nổi nhớ
Trong lòng giang khách nữa hay không?

Ngày Trở Lại Biên Hòa

Tặng HL

Những ngọn roi thương nhớ quật đau lòng
Buộc người phải vòng về phương mộng lỡ
Ta đau hay người buồn, ta cầm muông gõ
Hát vu vơ và ngó vu vơ

Người, kẻ giang hồ mặt dạn mày trơ
Trên thân thể còn lần gươm chiến quốc
Mấy nẻo đường thơ người quen thuộc
Sao ngỡ ngang trước lối phượng xưa

Ngày người đi không hẹn với người đưa
Nay trở lại buồn chi mà rớt lệ
Ta mới hay lòng người chưa dâu bể
Mà lòng ai chùng đã bể dâu rồi!

Hai mươi năm về, thành cũ gió bồi
Người ngậm ngải tìm trầm trưa phố nắng
Một bận sẩy tay, một đời hụt hẫng
Ngậm ngải mà đi về phía quê người!

Tìm Giữa Rừng Người

Ta ngậm kín môi như ngậm ngải
Lách rừng người đi kiếm chút trầm
Đêm đêm gối sạp lần tay nải
Đời đã voi mà tình cũng thâm

Ta vẫn buồn như ngày bỏ xứ

Lòng chưa ra khỏi bụi tre quê
So đây cao khớp niềm tâm sự
Tính-tính-tính-hoài-cổ-xứ, hề!

Ta ngậm kín môi như ngậm ngải
Ngải chưa tan đời chẳng tụ trầm
Dừng chân thẻ gạch ta ngồi lại
Nhà dựng tường vây cổng đóng cam

Ứ hự, rừng người còn hiểm trở
Hù người như gió thổi quay cuồng
Bao năm ta sống trong phường chợ
Miệng lưỡi chưa quen giọng bán buôn

Ồi chút trầm thơm - niềm hạnh phúc
Ở trong ta đâu ở trong người
Trầm! Trầm! Mỗi ngày ta lật lược
Lòng tham không đáy liếm mòn môi!

Em – Mùa Xuân

Con chim nhảy xuống đồng nhật nắng
Ngày đã lưng, lưng quá nửa ngôi vườn
Có ai ngồi gọi mái tóc dạ hương
Làm cả buổi chiều cuối năm bịn rịn

Con chim sững sờ làm rơi mấy tiếng
Tôi sững người làm gãy mấy búp mai
Buổi tôi đi em tóc mới chạm vai
Nay trở lại tóc sông dài gió chải

Con sông ngân ngữ giữa hai bờ cây trái
Cồn cát loi ngoi không thoát khỏi dòng
Tôi t rở về bởi quá đổi thương mong
Em không biết, em nhìn trời lơ đãng

Tôi chóa ngợp màu da men xửa sáng
Môi xuân thì mông mọng mật tươm hương
Em - mùa xuân rạn vỡ ngôi vườn
Trời chưa Tết mà lòng tôi đã Tết!

Nỗi Vui Tình Cờ

Chiều cuối năm ghé quán
Hai đứa ngồi bơ vơ
Khói mây còn du lãng

Người còn xa quê mờ

Giọt cà phê thâm nhỏ
Loang buồn như bóng đêm
Lập lờ que thuốc đỏ
Môi nẽ khói đèn lên

Ly cà phê đắng chát
Xin em thêm chút đường
Em nghiêng dòng tóc mát
Rơi vào một chút hương

Chút hương gây mùi nhớ
Đủ làm thành cơn mơ
Một chút sầu tan vỡ
Thành nỗi vui tình cờ.

Tuổi Xuân Xa

Mãn án giang hồ ta trở lại
Vườn xưa cỏ lấp cội mai già
Và em cũng hết mùa con gái
Đã buộc đời trên bến gió xa

Ta về thảng chập trời xua gió
Bẽ những cành khô, bứt lá vàng
Xách cuốc ra vườn ta giẫy cỏ
Mấy nỗi sầu ta khó khóa bằng

Ngày tàn rắng rụng chân mây đỏ
Bóng cuối năm buông mái rạ nhòa
Chống cuốc ta nhìn qua bến gió
Em biệt mù như tuổi xuân xa

Khi em lòng hướng về quê cũ
Có thấy ta về đứng cuối vườn
Như trong cây còn bao nhiêu nụ
Trong ta còn bao nỗi nhớ thương

Trở lại tìm nhau nơi cắt rún
Tình mắt và ta đã chôn nhau
Mùa xuân đến viếng hương thơm lụng
Ta có mùa xuân chẳng có nhau!

Cây Đồi Tôi

Cây đời tôi mọc bên mé rừng người
Yù như gió thổi lòng không gượng nổi
Tôi vịn vẹo giữa hai chiều sáng tối
Thân trầy bầm, rỗ nhóm, lòng rêm

Lá tóc xanh càng ngày càng bạc đen
Cành tay mới lờ quờ ôm sự sống
Vi trong tôi còn những mầm, những mộng
Những hạt lời chưa sạ hết vào thơ

Cây đời tôi chên ngoài những ước mơ
Lòng sàu trở những chùm thơ buồn tái
Ngày tháng chảy làm mòn lở mãi
Ngón - rỗ trời, sắp trốc gốc , hư thân

Cây đời tôi có trái tim chín thơm
Khi em thấy đôi lòng em cứ hái
Tôi ngã quỵ và sẽ hồi sinh lại
Ở trong em - trong cõi lòng người

Không Thể Không Đau

Trời hôm đó bỗng nhiên như muốn khóc
Mây đu mình sà xuống óc thị thành
Gió lồng lộng trên đường em đi học
Tà áo bay cùng mái tóc xuân xanh

Luôn mấy bữa mưa giăng mờ phố ướt
Áo mưa bay lấp lóang khắp phố phường
Hai đứa mình che chung dù, thâm bước
Chẳng nói gì ngoài những chuyện yêu thương

Vô tình quá! Phải không em bé bỏng
Ta vô tình gần đến độ vô tâm
Đâu có biết ngoài quê anh biển động
Mới tháng năm đã mưa bão thét gầm!

Trận bão quê anh rút về thành phố
Trúng lòng người gọi những nỗi niềm riêng
Quê của em có bao giờ bão tố
Còn quê anh mưa, bão, lụt triền miên

Anh bỏ quê từ những ngày khói lửa
Để mái đình con hạc đứng chờ vợ
Trong anh có dòng sông thâm thì gọi
Bão rút dâng bao nỗi ngập đôi bờ

Anh đã khóc với em chiều hôm đó
Không phải vì cuộc sống, cuộc tình ta
Vì dòng máu trong anh luôn luôn đỏ
Không thể không đau nỗi khổ quê nhà!

Chịu Đựng

Nửa đêm mưa dột chỗ nằm
Loay hoay (lòng bỗng nhiên thầm nhớ em)
Tìm bao diêm quẹt thấp đèn
Que diêm ẩm khói xì lên cay xè
Khum bàn tay lại cố che
Không ngăn được gió theo khe phen vào
Ngọn đèn với chiếc bóng chao
Thân ta cũng phải chịu lao đao hoài

Cái Tôi Tôi Buồn

Đêm đêm tôi ngủ trong mùng
Một hôm tưởng ca tôi vùng nhảy ra
Rớt vào trong cõi người ta
Tôi bơi tôi lội đã qua nửa đời
Đã nghe thân thể rã rời
Tay chưa phớt dụng góc trời hiền cư
Trong mơ tôi cứ nhần như
Cõi người, người lại chối từ nhau sao!
Tôi bơi ra, tôi lặn vào
Chỉ ngần ấy việc đủ lao đao đời
Em đem nơm đặt thử thời
Rủi ro bắt được cái tôi tôi buồn !

Thơ Tặng Vùng Lũ Lụt

Nguồn xối nước tràn ngập nội
Đá cũng trôi lăn lóc huông chi người
Tôi ở xa em lũ không tràn tới
Mà nỗi buồn như lụt lụt lòng tôi

Em ở đó chống chèo trên ngọn lũ
Vớt cọng rau, nhánh lúa ngâm cầm lòng
Tôi ở đây chen lấn giữa phố đông
Gõ cửa gọi: - Bầu ơi thương bí với

Người người xúc ở vựa lòng đong gởi
Một chút tình mong mỗi bọc đùm em

Lặn trong niềm đau tôi cố vớt lên
Bài thơ gửi tặng vùng quê lũ lụt

Nguồn tạnh, nắng lừa nước rút
Em dọn đồng, em sạ hạt mồ hôi
Niềm vui reo như nổi cơm sôi
Vừa lòng em, vừa lòng tôi kín lúa!

Nghĩ Từ Đà Lạt

Ta trở lại nơi ngày xưa đã đến
Nghe trong hồ con nước trở lạnh canh
Bước đã mỏi chưa tìm ra cỗi mền
Lại trở về nơi đã đến loanh quanh

Chân ta bước ngập ngừng qua mấy nẻo
Hồn ta bay mất lượn la đà
Vì trong những sắc màu lên tiếng réo
Hồn hoa còn thoang thoảng đáng hương xa

Ta đứng lắng tiếng ngày qua vi vút
Nghe tiếng chân ta vọng nhịp thăng trầm
Vì tuổi trẻ như em xa hun hút
Ta mờ dần trong lớp khói sương dâng

Ta đảo mắt tìm trong niềm hoang vắng
Đụng những dòng nước bỏ cội nguồn đi
Ta khẽ bảo, cỗi đời đâu có lặng
Ta lang thang dong ruổi mãi bởi vì

Ngày qua mãi ta đâu còn ở lại
Ta phải tìm cho được chốn hiền cư
Khi ta về lòng nhiễm gió sương mù
Em nhen chút tình trầm ta cùng sưởi.

Cuối Năm Ngồi Quán

Cuối năm ngồi quán uống vài chung
Thấy xe chở hoa về phố bán
Hoa trong nụ mà hương lãng đãng
Mắt ta - hai chú bướm lượn theo

Ta bao năm xa quán quê nghèo
Tết! Những Tết ngậm ngùi đất khách
Giữ áo bụi giang hồ đâu sạch
Bụi giang hồ thấm tận máu tim

Đã bao năm ta làm con chim
Soãi đôi cánh sớm nam tối bắc
Nhớ thử qua đò sông Hà Mật
Mẹ tiễn đưa ta lệ sụt sùi

Đâu ngờ đời ta không được vui
Đâu ngờ ta đi không trở lại
Mẹ như mắt ta từ thơ dại
Ta đành như chim mất tổ rơm

Ngược xuôi hoài vẫn chuyện áo cơm
Lúa ta tới phương trời cát đá
Lòng muốn trở về vui điền giả
Vun giồng tía hạt đợi mùa hoa

Quê quán xưa mẹ đã quá già
Lung còm cõi cong như lá lúa
Đêm nằm nghe gió mùa đập cửa
Tưởng con về lật đật chạy ra

Mẹ ta nghèo! Nghèo đến xót xa
Ta áo vá mười phương đậm nhạt
Lá rách đùm được sao lá nát
Hổ lòng mái tóc đã lên sương

Giấu trong lòng một góc quê hương
Bờ ruộng, bờ ao, đường đất bột
Đất khách đêm nằm nghe đột ngột
Trong hang hồn tiếng dế te te

Chiều cuối năm ngòi quán sắt se
Ngón tay gõ thành ly trầm hát
Nhớ thuở qua đò sông Hà Mật
Ôm mộng vào nam dựng cơ đồ

Phút môi lòng dừng bước giang hồ
Ngựa ngoanh cổ thềm tàu cỏ cũ
Lạc loài mãi chưa nơi trú ngụ
Dẫu rằng, trần thế chôn tạm cư

Quay quắt tìm giòng suối chân như
Để tắm gội sạch lòng bá tánh
Đêm đọc thấy thiên thư đã định
Chín kiếp người chưa dứt long đong

Ta trôi hoài như một nhánh sông
Âm lạnh đục trong tùy phong thổ
Sừng sững núi cao cùng nội cỏ
Nghẹn giọng sông phải lượn quanh co

Thấp thoáng bờ lau lách bóng cò
Đi lữ thứ như người bại trận
Cùng một lũ phong trần lận đận
Đời rách chiều mưa dột ướt lòng

Mẹ sinh t a tay bế tay bông
Đâu có nghĩ ta thẳng bội bạc
Bỏ xứ sở gia đình phiêu giạt
Hăm mấy mùa xuân, Tết chẳng về

Mộ cha môi đùn cỏ mọc che
Tấm bia vẹo lem nhem hàng chữ
Nhang khói th ắp mịt mùng ngũ tự
Dễ dành tâm sự kẻ vong thân

Lá mai vàng rụng bốn bốn lần
Ta đã thấy đời voi sắp cạn
Buồn như ngái ngậm hoài lòng đắng
Thua thời, thua đến trắng hai tay

Đất khách, ta như kẻ đi đày
Kim ấn thời gian đóng nát trán
Đời sắp cạn vẫn không hết hạn
Sống gửi thân còn thác gửi xương

Cuối năm ngồi quán vọng cổ hương
Thương mái tranh nghèo hun khói bếp
Nhớ chiếc chõng tre hôi mùi rệp
Ta nằm vất vả mộng Kinh bang

Rồi dạo qua sông ta lên đàng
Em cầm sào đẩy con đò giạt
Em đã đẩy ta vào lãng bạt
Mộng tàn! Mộng tàn! Ai hay chăng!

Mộng Ngày Xuân

Mùa xuân đã về rồi đó em
Trong vườn nguyên đán nắng đang lên
Và bầy chim sẻ trong vòm lá
Vụt phóng người bơi vào mộng mênh

Chúng bơi và lặn trong làn nắng
Ria chút trời xanh, hớp chút hương
Trở lại, cảnh xuân - ria ria cánh
Dụi dụi vào nhau ngỏ ý thương

Con say sưa ngó biển trời xanh
Con đi tìm lộc, hái- trong cành
Chúng kêu chiêm chiếp như han hỏi
Như chúc cùng nhau gặp mộng lành

Chao ôi chim sẻ! Đàn chim sẻ
Chộn rộn tươi mười suốt bốn mùa
Và bỗng anh muốn thành đứa bé
Ngu ngơ cười như hoa nắng trưa!

Ngày Về Hà Mật

Mười mấy năm chu du bốn phương
Hơn đám mây trời phiêu lãng
Tiện ngõ ta về thăm cố quán
Đám trẻ thấy ta, ngó - xâm xì

Sực nhớ ngày ta xuống đò đi
Tuổi xấp xỉ bằng đàn trẻ đó
Mười mấy năm đầu mưa đầu gió
Nay về cố quán biển đầu thay!

Từ lùm tre chim hoàng hót bay
Như cũng sợ con người lạ lắm
Vai đây, áo quần mưa nắng dẫm
Đầu trần tóc cỏ cháy xơ rơ

Cô ta, đôi mắt đèn dầu mờ
Soi sát mặt, nhận ra thằng cháu
Ta ra sông rửa khoai lang nấu
Tiệc quê biệt đãi đứa con quê

Ngôi nhà xiêu không bóng cây che
Gió sông thổi muốn bay mái rạ
Vòng khoai không kịp đâm đọt lá
Cọng tong teo như cọng kềm gai

Mặt trời sa bóng đỏ nhòai - dài
Ai đội củi đường xa lúi chú
Ném bó củi mừng mừng tủi tủi

Người đi, người ở bàn tay không

Ta vội vàng xuống bến xuôi sông
Chiều hổi, gió đưa, con sóng giục
Lòng ta và lòng sông lênh đực
Một nỗi buồn đau kẻ bỏ nguồn!

Hà Nguyên Dũng

Nhà thơ. Tên thật **Nguyễn Dũng**, bút hiệu khác Hà Mật Thượng. Sinh năm 1946 tại làng Hà Mật, Điện Bàn Quảng Nam. Khởi viết từ 1964. Sau 1975 có bài trên nhiều tạp chí văn học tại Sài Gòn và có thơ đi trên một số tạp chí tại hải ngoại Sóng Văn, Hợp Lưu, Văn Học, Thế Kỷ 21, Năng Mới Hiện là công nhân, cư ngụ tại thành phố Sài Gòn.

Tác phẩm đã xuất bản :

Quê Tình (thơ 1992), Hột Muối Bỏ Sông (thơ 1996), Cửa Đợi Sông Hoài (thơ 2000)

Có bài trong các tác phẩm, tuyển tập

Thơ Tình Bốn Phương (Thái Doãn Hiều, Hoàng Liên, Trê 1994), Những Gương Mặt Thơ Mới - 2 (nxb Thanh Niên, VN 1994) Tháng Giêng Sài Gòn Anh Làm Thơ Yêu Em (nxb tp HCM, 1993), Thơ Tình Việt Nam Và Thế Giới (Nguyễn Hùng Trương, thực hiện nxb Thanh Niên 1998), Ngày Xưa Hoàng Thị (nxb Văn Nghệ, VN 1995), Lục Bát Tình (nxb Đồng Nai, 1997)

(trích **Tác Giả Việt Nam** - Lê Bảo Hoàng, 2006)